

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע, בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 182 לפרשת שמיני תשפ"ה

וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל אֱהֱל מוֹעֵד
וַיֵּצְאוּ וַיְבָרְכוּ אֶת הָעָם [ט, כג]

מדוע נכנסו לאהל מועד?

רש"י: "למה נכנס משה עם אהרן?
ללמדו על מעשה הקטרת...
דבר אחר, כיון שראה אהרן שקרבו
כל הקרבנות ונעשו כל המעשים ולא
ירדה שכינה לישראל, היה מצטער
ואמר: יודע אני שכעס הקב"ה עלי
ובשבילי לא ירדה שכינה לישראל.
אמר לו למשה: משה אחי, כך עשית
לי, שנכנסתי ונתביישתי. מיד נכנס
משה עמו ובקשו רחמים וירדה
שכינה לישראל".

חזקוני: "להתפלל, שיראה הכבוד
ותרד אש מן השמים להראות
שנתקבלה העבודה".

וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל עַל
הַמִּזְבֵּחַ אֶת הָעֹלָה [ט, כד]

מדוע מתו שני בני אהרן?

ריב"א: "שדרשו אע"פ שיורד אש מן
השמים מצוה להביא מן ההדיוט.
כדכתוב 'ונתנו בני אהרן הכהן אש
על המזבח'. ולא שאלו את פי משה
רבן, והיה להם להימלך במשה כמו
שמצינו במס' תענית שיאשיה נהרג
על שהיה לו להמלך בירמיה".

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה
לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל [ט, א]

מדוע משה קרא להם?

בכור שור: "לחנכם בכהונה ולהקריב
קרבתכם. ולזקני ישראל, שיהיו בחינוך
גם הם [ו] יעמדו על קרבנם".

וַיֹּאמֶר אֶל אַהֲרֹן קַח לָךְ עֵגֶל בֶּן
בָּקָר לְחֻטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה [ט, ב]

מדוע הקב"ה הורה לאהרן להביא

פר חטאת?

בכור שור: "דרך כהן גדול להביא פר
חטאת אף על המצות. וביום הכפורים
כמו שהוא גדול, מביא מין גדול, וכאן
ציווה הקב"ה שיביא אהרן חטאת,
כדי שיכנס זכאי לכהונה, וישראל
חטאת שיהיו זכאין כשישלחו לעבוד
במקומם בפני הקב"ה".

וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת [ידו] יָדָיו אֶל
הָעָם וַיְבָרְכֵם [ט, כב]

מדוע כתוב 'ידו', ללא י?

הנצי"ב מוולוז'ין: "כתיב 'ידו' חסר י,
וגם לשון אל העם אינו מדויק והיה
צריך לכתוב 'על העם'. אלא תחילה
הרים אהרן ידו אחת, רמז להם כי
הוא יברכם, למען יכוננו דעתם לשמוע
הברכה".

וְהִתְקַדְּשִׁיתֶם וְהִיִּיתֶם קְדָשִׁים [יא, מד]

מדוע כפל הלשון 'וְהִתְקַדְּשִׁיתֶם

וְהִיִּיתֶם קְדָשִׁים'?

כלי יקר: מאחר שחז"ל אמרו: 'בא לטהר מסייעין אותו, בא לטמא פותחין לו' (מנחות כט ע"ב), כתוב לגבי 'הבא לטהר' 'וְהִתְקַדְּשִׁיתֶם וְהִיִּיתֶם קְדָשִׁים', בדרך של הודעה, לומר שאם תתחילו להתקדש מלמטה אז ודאי 'וְהִיִּיתֶם קְדָשִׁים', מדוע? כי אני מקדש אתכם מלמעלה ומסייע לכם כדי שתהיו קדושים כמוני 'כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי, אבל ביחס לבא לטמא כתוב 'וְנִטְמָתֶם בָּם'.

כל שרץ העוף ההלך על ארבע שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם [יא, כ]

מדוע נכתב 'ההלך על ארבע'?

רש"י הירש: חרקים מעופפים בעלי שש רגלים לפחות. המספר 4 מלמד, שיש להם יותר מ-2 רגלים, שהרי ריבוי זה של מספר הרגלים הוא המבדיל בין עוף לבין שרץ העוף.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין' לנייד מס' 052-9453811, או למייל office@shaalti.co.il

לקבלת "טעימה", קבצים לדוגמא מספרי 'תורתך שאלתי' נא לשלוח את המילה 'דוגמא' למייל office@shaalti.co.il

וְאַחֲיֵיכֶם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכוּ אֶת הַשְּׂרָפָה אֲשֶׁר שָׂרַף ה' [י, ו]

מדוע נכתב שבנ"י יבכו על השרפה, הרי זה יגרום לצער לאהרן ובניו?

ביאר ר' שלמה קלוגר, עפ"י חז"ל שאומרים: "חייב האדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה". שיש לברך על הרעה באותה שמחה כשם שמברך על הטובה. אך יש הבדל בין רעה לטובה אצל צדיק. על הטובה שנעשית אצל הצדיק חייבים כולם לשמוח איתו. אולם על הרעה שנעשית אצל הצדיק, הוא מצווה לשמוח, ועל כולם להצטער בצערו. משה חילק לאהרן ובניו וציווה אותם "ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא תפרומו", שכן עליכם לברך על הרעה כשם שמברכים על הטובה. אולם אל תחשבו שכלל ישראל ישמחו חלילה על הצרה שקרתה לכם, אלא "ואחיהם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף השם".

וְתֵצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וְתֹאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי ה' [י, ב]

מדוע התחייבו עונש חמור כמיתה?

הנצי"ב מוולוז'ין: "חזר וכתב 'וימותו', משום 'לפני ה'", לומר **דאכילת האש שגרם להם מיתה**, ופגע בהם מדת הדין תיכף ומיד, בשביל שהיו לפני ה' בפלטין של מלך מלכי המלכים **הקב"ה**. ואי היו עושים איזה עבירה שחייבים עליה מיתה בידי שמים בחוץ, לא היה נוגע בהם מידת הדין באותה שעה, אבל בפלטין של מלך, חמת מלך מלאכי מות".

את זה תאכלו... כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים [יא, ט]

מדוע לדגים לא ניתנו שמות?

בעל הטורים: לבעלי החיים נתן אדם שמות, משום שהם גלויים לעין כל, ושמותיהם מעידים על פנימיותם, שמלמדת אותנו. לעומתם, הדגים מכוסים מבני אדם, לא ניתנו להם שמות משום שאין כל תועלת בשם שינתן להם, מאחר ולא ילמדו מהם בני אדם תכונות וסגולות מוסריות.